

Szczepienie przeciwko chorobie rotawirusowej

Choroba rotawirusowa

Rotawirusy są przyczyną mniej więcej połowy przypadków występowania biegunki i wymiotów u niemowląt i małych dzieci. Zarazić się rotawirusem jest niezwykle łatwo. Często dziecko zaraża się poprzez włożenie rąk do ust po dotknięciu obiektu zanieczyszczonego cząsteczkami rotawirusa. Cząsteczki wirusa wydalone są z kałem zarówno przed, w trakcie, jak i po chorobie. Przebycie infekcji rotawirusowej daje jedynie częściową ochronę przed ponownym zachorowaniem. Dlatego też u większości dzieci choroba ta powtarza się wielokrotnie w okresie dzieciństwa. Dbanie o higienę rąk może zmniejszyć ryzyko zakażenia, jednak nie może go całkowicie wyeliminować.

Choroba rotawirusowa daje często silniejsze objawy niż pozostałe infekcje żołądkowo-jelitowe. U większości dzieci choroba mija bez powikłań, u niektórych jednak konieczne okazuje się leczenie w związku z nadmierną utratą płynów (odwodnieniem). Jeśli leczenie rozpocznie się zbyt późno, choroba może prowadzić do śmierci, jednak w naszej części świata zdarza się to niezwykle rzadko.

Przed wprowadzeniem szczepionki przeciwko rotawirusom do programu szczepień ochronnych dzieci, choroba rotawirusowa była przyczyną blisko 2/3 wszystkich przypadków hospitalizacji małych dzieci z powodu wymiotów i biegunki. Każdego roku 700-1100 dzieci trafiało do szpitala z powodu choroby rotawirusowej. Większość z nich stanowiły dzieci poniżej drugiego roku życia.

SZCZEPIONKA PRZECIWKO ROTAWIRUSOM

Szczepionka przeciwko rotawirusom zawiera żywe, osłabione cząsteczki rotawirusa. Cząsteczki wirusa wchodzące w skład szczepionki nie powodują choroby rotawirusowej u zdrowych dzieci. Szczepienie ma wysoką skuteczność, chroni niemal w 100% przed wystąpieniem poważnej infekcji rotawirusowej.

Szczepionka przeciwko rotawirusom podawana jest doustnie i ma słodki smak.

Szczepionkę włączoną do programu szczepień ochronnych dzieci podaje się w 2 dawkach. Pierwszą dawkę należy podać najwcześniej po 6 tygodniu, a najpóźniej w 12 tygodniu życia dziecka. Drugą dawkę należy podać w 3 miesiącu życia, najpóźniej do 16 tygodnia życia.

Odporność uzyskana po przyjęciu szczepienia utrzymuje się przynajmniej przez 3-4 lata. Jest to wystarczająca ochrona dla najmłodszych dzieci, które są najbardziej podatne na tę infekcję.

Jeśli dziecko w ostatnim czasie przyjmowało leki, ma alergię lub inne problemy zdrowotne, należy poinformować o tym przychodnię.

Zaleca się przełożenie szczepienia na późniejszy termin, jeśli dziecko cierpi na ostrą infekcję, której towarzyszy gorączka powyżej 38°C lub ostrą infekcję żołądkowo-jelitową, wywołującą biegunkę lub wymioty.

Najczęściej występujące działania niepożądane:

Najczęściej występujące działania niepożądane w przypadku szczepionki włączonej do programu szczepień ochronnych dzieci (Rotarix) to:

Drażliwość, luźny stolec – występują u maksymalnie 1 na 10 zaszczepionych dzieci.

Bóle brzucha, wzdęcia, reakcje skórne – występują u maksymalnie 1 na 100 zaszczepionych dzieci.

Znanym, choć rzadkim schorzeniem występującym u niemowląt, jest wgłobienie jelita. Część odcinka jelita wsuwa się wtedy do innego, leżącego poniżej. W Norwegii rocznie z powodu wgłobienia jelita hospitalizowanych jest 35-40 dzieci poniżej 1 roku życia. Badania wykazały, że ta liczba może nieco wzrosnąć po wprowadzeniu szczepienia przeciwko rotawirusom (do 1 dodatkowego przypadku na 20 000 zaszczepionych), zwłaszcza jeśli szczepionka podawana będzie powyżej określonego wieku. Dlatego też pierwszą dawkę należy podać najpóźniej w 12 tygodniu życia dziecka, a drugą dawkę najpóźniej w 16 tygodniu życia.